

Protokoll 2/2025

fört vid Kyrkogårdsnämndens sammanträde onsdagen den
23 april 2025 kl. 16:00-16:30, Stadshuset - Drätselnämndens
sessionssal

Ledamöter

Jan Tigerström (M) Vice ordförande
Elvir Kazinic (S)
Linda Runcrantz (S)
Hans Strandberg (S)
Bo Sundin (M)
Ewa-Marie Ås (KD)
Charlotte Zackari (S) ersätter Sara Stenudd (V)

Ersättare

Ahmed Sharaf Abdi (V) §§4-15
Madeleine Siösteen Thiel (M)
Johan Hyltenstam (M) §§7-15

Övriga närvarande

Patric Rylander Förvaltningschef
Elin Jansson Nämndsekreterare
Göran Höglund Tjänsteman
Karin Wikström Tjänsteman
Isabelle Zachrisson Tjänsteman
Hanna Löfqvist Borgarrådssekreterare

Justerare

Jan Tigerström, Elvir Kazinic

Datum för justering

2025-05-07

Paragraf

§§1-15

Sekreterare

Elin Jansson

§ 1**Dagordning, utseende av justerare jämte fastställande av tid för justering****Beslut**

Kyrkogårdsnämnden godkänner dagordningen och utser Vice ordförande, Jan Tigerström (M) samt Elvir Kazinic (S) att justera protokollet. Justering sker digitalt senast 7 maj 2025.

Sammanfattning av ärendet

Vice ordförande, Jan Tigerström (M), ersätter Ordförande Sara Stenudd (V) som mötesordförande vid dagens sammanträde.

§ 2**Kyrkogårdsnämndens protokoll 2025-02-19**

KYF 2025/1

Beslut

Kyrkogårdsnämnden beslutar att lägga protokollet från kyrkogårdsnämndens sammanträde den 19 februari 2025 till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/1-1 Kyrkogårdsnämndens protokoll 2025-02-19
- KYF 2025/1-1.1 Kyrkogårdsnämndens protokoll 2025-02-19
- Omedelbart justerade paragrafer

§ 3**Anmälan av övriga frågor****Sammanfattning av ärendet**

Inga övriga frågor förelåg.

§ 4**Anmälan av beslut och skrivelser m.m.**

KYF 2025/5

Beslut

Kyrkogårdsnämnden beslutar att lägga anmälan av inkomna skrivelser och beslut till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Anmälan av inkomna beslut och skrivelser som inkommit till kyrkogårdsförvaltningen samt kontorsyttranden av remisser som upprättats sedan föregående sammanträde.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/5-3 Tjänsteutlåtande - Anmälan av skrivelser och beslut mm 2025-04-23

§ 5**Anmälan av förvaltningsgruppens samrådsprotokoll
2025-04-14**

KYF 2025/3

Beslut

Kyrkogårdsnämnden beslutar att lägga samrådsprotokollet från förvaltningsgruppens möte den 14 april till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/3-4 Förvaltningsgruppens samrådsprotokoll
2025-04-14

§ 6**Anmälan av funktionshinderrådets protokoll 2025-02-17****samt information från funktionshinderrådets möte 2025-04-22.**

KYF 2025/2

Beslut

Kyrkogårdsnämnden beslutar att lägga anmälan av protokollet från funktionshinderrådets möte den 17 februari till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Funktionshinderrådet sammanträdde 22 april protokollet anmäls till nästa nämnd. Under mötet diskuterades fleråringen, ett medskick från rådet är om det finns möjlighet att under Skogskyrkogårdens dag även anordna visningar med syn- och hörseltolkning. Överlag är rådet nöjda med skrivningarna avseende tillgänglighetsfrågor.

Till rådets möte var även Robert Lilja, landskapsingenjör, inbjuden för att diskutera Länsstyrelsens beslut angående tillgänglighetsanpassningarna för sju busshållplatser på Skogskyrkogården. Förvaltningen har fått tillstånd att utföra anpassningarna men vissa åtgärder som exempelvis högre kontrast mellan grus och kantsten kommer inte kunna genomföras då det anses utgöra för stort synintryck i miljön. Kulturmiljölagstiftningen för Världsarvet Skogskyrkogården tillåter inte alltid förvaltningen att genomföra önskade arbeten, det är ibland en svår avvägning mellan att bevara Världsarvet men hålla begravningsplatsen levande.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/2-1 Funktionshinderrådets protokoll 2025-02-17

§ 7**Anmälan av delegationsbeslut fattade av tjänsteperson**

KYF 2025/4

Beslut

Kyrkogårdsnämnden beslutar att lägga anmälan av delegationsbeslut fattade av tjänsteperson till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Anmälan av delegationsbeslut fattade av tjänsteperson inom kyrkogårdsförvaltningen sedan föregående sammanträde enligt sammanställning.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/4-3 Tjänsteutlåtande - Anmälan av delegationsbeslut 2025-04-23
- KYF 2025/4-3.1 Bilaga 1. Beslut att inte lämna ut handlingar

§ 8**Ekonomisk rapport för kyrkogårdsnämnden - kvartal 1
2025**

KYF 2025/1254

Beslut

Kyrkogårdsnämnden beslutar att lägga den ekonomiska rapporten för kvartal 1 2025 till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/1254-1 Uppföljning ekonomi kvartal 1

§ 9**Underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028
för Kyrkogårdsnämnden**

KYF 2025/738

Beslut

1. Kyrkogårdsnämnden godkänner förslaget till underlag till budget för 2026 med inriktning för 2027 och 2028 och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Förslag till beslut

Mötesordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut, 1.) kyrkogårdsförvaltningens (se beslutet) och 2.) Moderaternas.

2.) Jan Tigerström m.fl. (M) lägger fram ett eget förslag till beslut enligt följande:

1. Att delvis godkänna underlag för budget
2. Att därutöver anföra:

"Moderaterna vill särskilt understryka behovet av kostnadskontroll både vad gäller drift och investeringar. Vidare ställer vi oss fortsatt kritiska till kyrkogårdsförvaltningens uppdrag om att ta tillbaka drift i egen regi. Det kommer innebära dyrare och sämre service, någonting vi inte borde kosta på oss. Vi vill avslutningsvis att kyrkogårdsnämnden ska bli en beställare av byggprojekt från fastighetsnämnden. Därmed bör kyrkogårdsnämndens investeringsbudget överföras till fastighetsnämnden.

Vi hänvisar i övrigt till vår budgetreservation för 2025."

Beslutsgång

Mötesordförande ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Jan Tigerström (M) och Bo Sundin (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till Moderaternas förslag.

Särskilda uttalanden

Särskilt uttalande lämnades av Ewa-Marie Ås (KD) enligt följande: "Kristdemokraterna hänvisar till sitt eget budgetförslag 2025."

Sammanfattning av ärendet

Nämndens uppdrag i ärendet är att lyfta faktorer som har stor påverkan på verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden 2026, 2027 och 2028. Utgångspunkten för analysen är förändringar

i omvärlden och i den egna verksamheten. Slutsatserna ska användas som underlag i det kommande budgetarbetet.

Några av de prioriterade områden för de kommande åren är den fortsatta restaureringen av Skogskrematoriet och tillhörande kapell. Förvaltningen har även fått i uppdrag att, tillsammans med Kulturnämnden och Stockholm Business region AB, implementera världssarvsstrategin.

En allt mer åldrande befolkning och därmed på sikt ett ökat dödstal innebär att nämnden även måste se över krematoriekapaciteten och kylkapaciteten. En utredning avseende renovering och/eller utbyggnad av Råcksta krematorium planeras under planperioden.

Den underhållsskuld som identifieras inom stadens begravningsplatser innebär bland annat att ett antal kulturhistoriskt viktiga installationer behöver renoveras, exempelvis gråtande muren vid entrén och trappan upp till Almhöjden på Skogskyrkogården. I linje med tidigare år kommer verksamhetens huvudinriktning vara att långsiktigt förvalta och utveckla stadens begravningsuppdrag.

Även innerstadens församlingar står inför ökade kostnader för underhållet av sina kulturhistoriskt värdefulla installationer, för vilka de erhåller bidrag från nämnden.

Förvaltningen avser även att arbeta vidare med insatser inom den biologiska mångfalden, anläggandet av nya gravar såsom en ny minneslund på Skogskyrkogården och askgravlund på Brännkyrka kyrkogård, ombyggnation av Norra begravningsplatsen upplagsplats och ny entré i samband med den nya tunnelbanestationen med mera.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/738-1 Underlag för budget 2026 med inriktning 2027 & 2028

§ 10**Genomförandebeslut - Teknisk upprustning av
Klamparen 11**

KYF 2024/521

Beslut

1. Kyrkogårdsnämnden godkänner en bedömd tillkommande hyreskostnad enligt bilaga 1 som en följd av genomförande av projekt Teknisk upprustning av Klamparen 11 och föreslår att kommunstyrelsen godkänner den tillkommande hyreskostnaden.
2. Kyrkogårdsnämnden ger kyrkogårdsförvaltningen i uppdrag att av fastighetskontoret beställa genomförande av Teknisk upprustning av Klamparen 11 till en projektutgift redovisad i bilaga 1.
3. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Sammanfattning av ärendet

Fastigheten Klamparen 11 på Kungsholmen är uppförd för kontorsverksamhet och innehåller även en mindre idrottshall, Klamparhallen.

Byggnaden har inte renoverats sedan 1985 och de flesta installationerna har uppnått sin tekniska livslängd och behöver rustas upp. Utöver installationer åtgärdas fasad, tak och fönster. Fastighetskontoret planerar även att modernisera och energieffektivisera byggnaden för att uppnå dagens kontorsstandard.

Fastighetskontoret anpassar kontorsytorna i samarbete med respektive kommande hyresgäst; idrottsförvaltningen, förskoleförvaltningen och kyrkogårdsförvaltningen. Förvaltningsgemensamma ytor planeras och utrustas av fastighetskontoret och kommer att samnyttjas av hyresgästerna i Klamparen 11. Vissa ytor kommer även samnyttjas med hyresgästerna i Klamparen 7.

Idrottsförvaltningen hyr för närvarande kontorslokaler i Kylhuset 28, Palmfelt Center i Johanneshov. Kyrkogårdsförvaltningen delar idrottsförvaltningens lokaler, vilket regleras via en intern överenskommelse. Förskoleförvaltningen hyr för närvarande kontorslokaler i Pilträdet 9 på Kungsholmen.

Handlingar i ärendet

- KYF 2024/521-9 Tjänsteutlåtande - Genomförandebeslut teknisk upprustning av Klamparen 11

§ 11**Svar på Remiss - Revidering av program för inköp****KS 2024/553**

KYF 2025/686

Beslut

1. Kyrkogårdsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till Kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Särskilda uttalanden

Särskilt uttalande lämnades av Ewa-Marie Ås (KD) enligt följande: "Stadens inköp och upphandlingar ska utformas ändamålsenligt utifrån respektive förvaltnings behov för att utföra kommunala kärnuppdrag. Varje skattekrona ska ge så stor nytta som möjligt. Samtidigt kan inköp användas som verktyg i omställningen till en mer hållbar stad i den mån upphandlade entreprenörer kan erbjuda ekonomiskt försvarbara alternativ på en välfungerande, konkurrenssatt marknad.

Kristdemokraterna välkomnar att styret inkluderar beredskapsfrågor som del av det reviderade programmet för inköp. Vi är däremot fortsatt mycket kritiska till att inköp och upphandlingar systematiskt – och i allt större grad – utformas med målsättningen att vara drivande i omställningen av marknaden med detaljkrav på produkter som inte finns på en fungerande marknad. Målet måste åter bli att tillgodose stockholmarna kvalitet för sina skattekronor. Likaså anser vi att sysselsättningskrav vid upphandling istället ska utformas som frivilliga önskemål eftersom det knappast kan anses vara ett kommunalt kärnuppdrag att diktera entreprenörers rekryteringsprocesser eller anställningsavtal. Det är inte bara kostnadsdrivande utan snedvrider även konkurrensen vilket de återkommande problemen med allt för få anbud är facit på."

Sammanfattning av ärendet

I budget 2024 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att revidera Stockholms stads program för inköp 2020-2023. I enlighet med uppdraget ska ett särskilt fokus finnas på hur nämnder och bolagsstyrelser bland annat kan arbeta proaktivt och strukturerat för att motverka ekonomisk brottslighet och oegentligheter inom upphandlade verksamheter.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/686-2 Tjänsteutlåtande - Revidering av Stockholms stads program för inköp
- KYF 2025/686-1.2 Bilaga - Stockholms stads program för inköp

§ 12**Svar på remiss - Revidering av program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter****KS 2024/800**

KYF 2025/689

Beslut

1. Kyrkogårdsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till Kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Särskilda uttalanden

Särskilt uttalande lämnades av Ewa-Marie Ås (KD) enligt följande: "Kristdemokraterna välkomnar regeringens förslag om att det ska råda lika insyn oavsett i vilket regi en kommunal angelägenhet utförs. Stärkt konkurrens mellan privata utförare samt lika förutsättningar för såväl privat som kommunal regi möjliggör för ökad kostnadseffektivitet och stärkt kvalitet."

Sammanfattning av ärendet

Flera kommunala angelägenheter utförs varje år av privata utförare. Kommunfullmäktige behöver därför årligen, enligt 5 kap 3 § kommunallagen anta ett program med mål och riktlinjer som gäller för samtliga utförare av sådana angelägenheter. Exempel på privata utförare är till exempel privata företag, idéburna organisationer, stiftelser eller föreningar.

Syftet med programmet är att förbättra kontroll och uppföljning av verksamheter där det förekommer privata utförare samt att stärka allmänhetens insyn i offentligt finansierad verksamhet.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/689-2 Tjänsteutlåtande - Revidering av program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter
- KYF 2025/689-1.2 Bilaga - Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter

§ 13**Statusuppdatering stora projekt Kyrkogårdsnämnden**

KYF 2025/462

Beslut

Kyrkogårdsnämnden beslutar att lägga slutrapporten om Järva begravningsplats och statusrapporten för RASK till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Patric Rylander sammanfattade läget för projektet RASK - restaureringen av Skogskrematoriet. Projektet löper på, som väntat har asbest påträffats i limmet till golvmattor i krematoriets lokaler. Omfattningen är dock något större än beräknat - hur detta påverkar projektet i tid och budget återstår att se. Under tiden asbesten saneras pågår inga övriga arbeten i byggnaden.

Järva begravningsplats som projekt är i stort avslutat. Förvaltningen informerade om att begravningsplatsen tilldelats priset Landmärket för bästa landskapsarkitektur av Sveriges Arkitekter och uttryckte sin glädje över utmärkelsen.

Handlingar i ärendet

- KYF 2025/462-7 Statusrapport RASK 2025-04-23
- KYF 2025/462-8 Slutrapport Järva begravningsplats

§ 14**Förvaltningschefens information****Sammanfattning av ärendet**

De ledamöter och ersättare i nämnden som önskar delta på Nordiska föreningen för kyrkogårdar och krematoriers kongress i september anmäler detta till sekreterare Elin Jansson som samordnar anmälningarna för nämnden och förvaltningen.

§ 15
Övriga frågor

Sammanfattning av ärendet
Inga övriga frågor förelåg.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Jan Gunnar Gunnarsson,Tigerström	2025-05-07
Elvir,Kazinic	2025-05-07